

HANNA MÁCOVÁ

V ZAJETÍ MINULOSTI

V ZAJETÍ MINULOSTI

Hanna Mácová

Slunce vyšlo. Zase. Jen tentokrát to bylo zcela jiné. Dneškem se celý svět převrátil vzhůru nohama. Nic nebude jako dřív. Před tímto dnem si ještě zcela neuvědomovala, co vše bude následovat. Tušila to jen v hrubých obrysech, ale ty se v žádném případě nedaly srovnat s realitou dnešního dne.

1.

Probrala se do chladu a vlhka. V prvním okamžiku si ani neuvědomovala, kde je a co se vlastně stalo. Dívala se do tmy a vši silou se jí snažila proniknout. Chvilku trvalo, než se začaly vracet vzpomínky. Nejprve to byly jen útržky, zmatené a nejasné, ale po chvílce usilovného přemýšlení a skládání do jednotlivých sekvencí se jí vrátily děsy z předchozích dnů.

Již věděla, kde je, alespoň tedy, kde se probrala. Věděla také, co ji dohnalo k tomu, že musela utíkat jako štvaná zvěř a ukrývat se v lesích a skalách, bez jídla, bez pořádného ošacení, bez ničeho, co by jí život v divočině ulehčilo.

Kolem ní byla stále neproniknutelná tma. Ležela stočená u paty kamenné stěny, vmáčknutá do díry, kam při úprku zalezla, aniž by z počátku tušila, co objevila. Byla to jeskyně. Z jejího nitra na ni dýchal chladný a vlhký vzduch, z kterého jí bezděčně naskočila husí kůže, a z netušených hloubek jí vzadu na krku vstávaly chloupky. Ze všech sil se snažila ovládnout paniku, jež se jí začínala zmocňovat ze stísněného prostoru. Zavřela oči a několika nádechy se pokusila uklidnit rozbourané srdce a chvějící se tělo.

Mysl se jí začala postupně uklidňovat. Oči přivykly temnotě a začaly rozeznávat hrubé obrysy. S námahou se posadila, tělo měla celé rozbolavělé, hlásil se hlad a žízeň. Roztřesenou rukou se dotkla chladivého kamene. Ohmatávala jej, bříšky prstů prozkoumávala jeho kontury, zaoblené výstupky, prohloubeniny a podivnou uhlazenost.

Když se přesvědčila o jeho pevnosti, zapřela se celou dlaní a pokusila se postavit. Na první pokus se jí to však nezdařilo. Unavené a těžké nohy odmítly poslouchat. Proto začala pohybovat nejprve prsty, pak pomalu zakroužila kotníky, aby se do nohou znovu vlil cit. Pichlavé mravenčení se jí šířilo téměř až k pasu.

Zařala zuby a znovu se pokusila postavit. Tentokrát se jí to podařilo. Stále ještě v předklonu se sunula podél vlhké stěny do míst, kde se jí zdálo být více světla. Byla to pro ni tak velká námaha, že po několika krocích musela znovu usednout na zem. Bokem se opřela o kamennou stěnu a přiložila rozpálené čelo na chladivý povrch. Snažila se zhluboka dýchat, aby překonala nevolnost, která se jí začala zmocňovat. Hlava se točila a v ústech cítila pachů žluči. Celé tělo se jí nekontrolovaně roztřásl, podchlazení, hlad a žízeň, celkové vyčerpání si začalo vybírat svou daň. Ztratila pojem o čase, jen vnímala neustávající třas a zimu, která se jí zakusovala do kostí.

Ani nevěděla, jak dlouho takto seděla, ale když se tělo uklidnilo, úlevou se rozvzlykala.

Musela asi znovu usnout, protože když se probudila, světlo trochu zesílilo. Pomalu a opatrně zopakovala celý proces, jak se postavit na nohy.

Opět krůček po krůčku se přibližovala ke světlu. Snažila se dýchat pravidelně a nezastavovat. Čím více se blížila, tím podvědomě zrychlovala. Hnala ji touha po čerstvém vzduchu, po barvách a zvucích a prostoru, který by ji netísnil a neděsil. Posledních pár metrů musela kleknout a prolézt úzkým prostorem.

Kolem ní se rozprostřelo oslnivé světlo, bylo tak intenzivní, že doslova bodalo do očí. Na okamžik musela nechat víčka zavřená a pak několikrát zamrkat, aby si oči přivykly novému prostředí.

S překvapením se rozhlížela kolem sebe, kochala se pohledem na zelené stromy a keře, nechala se unášet teplým vánkem na tvářích a dýchala svěží vzduch s pocitem, jako by se znovu narodila.

Síla okamžiku byla tak veliká, že opět poklesla v kolenou a tvrdě dosedla na zem. Místo pláče z vyčerpání se z přívalu energie začala téměř hystericky smát. Slzy jí tekly po tvářích a mísily se s prachem země.

Pohnutí zvolna odplouvalo a opět se dostavilo vyčerpání. Tentokrát to však bylo úlevné. Ještě chvíli ležela na zemi a vnímala vůni vlhké půdy, píchání jehličí do tváře a mihotavé probleskující světlo skrz koruny stromů. Převrátila se na záda a pozorovala hru stínů ve větvích. Buky, osiky a smrky smísené v jeden hustý porost tvořily zelenou střechu ševelící ve větru, listy se třepotaly a chundelaté větve smrků tiše hučely. Sem tam se ozval skřípot a vrzání, jak se o sebe otřely větve a na zem se sneslo trochu hnědé kůry. Něco ve větvích zachrastilo a kousek od ní dopadla s tlumeným žuchnutím šiška.

Zavřela oči a tiše vnímala všechny ty zvuky přerušované ptačím křikem. Když nastalo naprosté uvolnění, dostavily se opět nepříjemné, skoro až bolavé projevy těla. Žízeň a hlad.

Pomalu se zvedla. Rozhlédla se kolem sebe, nejprve nebyla schopná vnímat nic jiného, než hnědou a zelenou barvu. Začala tak bezmyšlenkovitě procházet okolí, až jí padl do očí keřík s fialovomodrými plody. Borůvky! Vrhla se na ně doslova vlčím

skokem. Rvala je i s listy a hltavě pojídala. Kolik dní už vlastně nejedla? Den? Dva? Jak krátká doba stačí, aby se člověk proměnil ve zvíře. Když orvala jeden keřík, divoce se kolem sebe rozhlédla s cílem najít další. Po chvilce těkavého pátrání našla to, co hledala.

Když se alespoň cítila trochu zasycena, její další a ještě naléhavější potřebou se stala voda. Tušila, že s tou to bude v danou chvíli horší. Snažila se znovu zaposlouchat do zvuků lesa, zda nezaslechně zurčení a šumění vody. Bála se vydat hlouběji do lesa, sama nevěděla proč. Z nějakého důvodu ji toto místo podivně uklidňovalo.

Znovu se jí myšlenky stočily k potřebě vody a byly stále neodbytnější. Bezděky jí zrak padl na křoviska chránící těsný vhod do jeskyně. Při pohledu na díru, kterou mohla jen tušit, zakroutila hlavou. Sama si nedovedla vysvětlit, jak v té tmě otvor do jeskyně našla a už vůbec nechápala, že se vydala do takového prostoru bez světla.

Chtěla se otočit, když uprostřed pohybu strnula.

Voda! V jeskyni je voda!

Byla si tím naprosto jistá i přes to, že žádnou neviděla. Jen se jí vryl do paměti vlhký proudící vzduch, který někde dál v hlubinách sliboval pramen.

Vykasala si sukně, zhluboka se nadechla a vydala se opět ke vchodu. Rozhrnula křoviska a pomalu se vsoukala do těsného prostoru. Těch několik sáhů, které musela lézt po čtyřech, bylo téměř poslepu, jak svým tělem zabránila světlu prostoupit dál do chodby. Úzký prostor skončil náhle. Rychle se postavila a přitiskla se ke stěně tak, aby dovolila tomu zbytku světla proniknout co nejdále.

Při tom, jak se sunula dál a dál, začal se jí opět zmocňovat pocit nejistoty a úzkosti. Světla každým krokem rychle ubývalo, až se dostala do míst, kde byla naprostá tma. Zastavila se, studený pot jí stékal po zádech a v kombinaci s chladným kamenem vyvolával chvění po celém těle. Na rukou cítila vlhký a ohlazený kámen, podivně zakulacený, jako sloup chrámu. Opatrně ho rukama ohmatala a obešla jej. Špičkami nohou, palec po palci prozkoumávala zem před sebou, než udělala krok vpřed. Zatím se chodba nijak nevinula, byla rovná, jen se čím dál více rozšiřovala. Již nestačily ani rozprážené ruce, aby se dotkla obou stran.

Náhle se zem začala prudce svažovat. Tak tak, že jí neuklouzla noha a ona nespádla do hlubin neznáma.

Na poslední chvíli se chytla skalního výstupku a těžce oddychovala, aby uklidnila roztřesené ruce a nohy. Znovu natáhla špičku chodidla, dokud se nedotkla pevného povrchu. Pomalu se sesunula dolů, a tak pokračovala ještě několik kroků. Přidržovala se stěn z ohlazených kamenných sloupů, až jí z toho rozbolely prsty.

Nedokázala odhadnout, jako hluboko musela sestoupit nebo jakou vzdálenost ušla, ale najednou s překvapením zjistila, že je schopná vnímat kontury prostoru, který ji obklopoval. Zpočátku si myslela, že si oči přivykly tmě, ale nebylo to tak. Světla opravdu nepatrně přibýlo. Někde musel být další otvor. Ne moc velký, ale byl. S větší jistotou sestupovala dolů po popadaných kamenech, skalních výstupcích, kolem sloupů, které stály všude kolem, připomínající zkamenělé postavy. Některé visely ze stropu, další byly celistvé, propojující

stropní klenbu se zemí. Všechny byly hladké, a v té troše světla se matně leskly. Zastavila se, rozhlížejíc se kolem sebe.

Dostala se do opravdu velké jeskyně, s pitoreskně vyhlížejícími krápníky, které tvořily hotový les.

Celé ty prostory doslova braly dech. Vládlo tam podivné, majestátní ticho. Byl slyšet každý krok, každé zazvonění kamene o kámen, jak se sesouvaly pod jejíma nohama. Dokonce slyšela i vlastní tlukot srdce.

Ještě udělala krok dva, když ucítila, jak se jí hrne do bot voda. Nejdříve nechápavě zírala na nohy, zvedla jednu, a když uslyšela, jak na vodní hladinu dopadají kapky stékající z chodidla, došlo jí, kde stojí. Hladká hladina tak dokonale odrazela stěny a strop jeskyně, že na první pohled nebyla vidět.

Rychle klekla a začala hltavě pít. Voda byla studená a chladivě klouzala do žaludku. Pocit žízně ustal v okamžiku, kdy se jí v břiše vytvořil čvachtající žok vody. Aby nezačala dávit vše, co snědla a vypila, na chvíli si musela sednout a opřít se zády o jeden ze sloupů. Zavřela oči a namáhavě oddechovala. To nebyl dobrý nápad, pomyslela si.

Funěla a hekala jak mezek táhnoucí těžký povoz. Ta představa jí rozesmála. Musela si přiznat, že se nyní cítila uvolněná a spokojená, přesto věděla, že tyto pocity rychle zmizí. A to v okamžiku, kdy začne přemýšlet, co dál. Proto si to ještě na chvíli zakázala a jen seděla a vnímala ty příjemné okamžiky ticha a dalo by se říct, že i pohody.

Po chvilce odpočinku se zvedla, a ještě než se vydala na zpáteční cestu, opláchla si ve vodě obličej, vyhrnula si rukávy šatů až k loktům

a omyla si je, jak jen to šlo. Opravdu se cítila mnohem lépe. Povzdechla si, otočila se a vydala zpět. Cesta ke světlu tentokrát trvala mnohem kratší dobu. V mžiku zase klečela u úzkého vchodu a soukala se na čerstvý vzduch.

Tak a co teď?

2.

Stála tiše, ani se nepohnula. Jako socha skrytá ve větvích lesního podrostu. Pomalu, jedním ladným pohybem zvedla luk a natáhla tětivu až k lícni kosti, na tváři jí zašimralo opeření na konci šípu. Špička hrotu směřovala na hnědou hmotu prodírající se skrz les. Dýchala pravidelně, ruka klidná, bez jediného zachvění.

Jezdec na koni se přibližoval. Bylo jisté, že je to muž oblečený do velmi nákladného ošacení. Kožené nohavice zasoukané do vysokých jezdeckých bot, které byly na špičce a kolem nártu okované zdobnými pásky. Rovněž kožená vesta byla z jemně vyčiněné kůže, a přes ramena měl přehozený plášť obšitý kožešinou, zpod kterého se zřetelně rýsoval meč připnutý k silnému širokému opasku. Na vlasaté hlavě seděla kožešinová čapka. Do obličeje mu vidět nebylo.

Stejně tak kůň měl bohatě zdobený postroj a sedlo bylo téměř uměleckým dílem. Bohatý muž, který bude mít u sebe jistě i nějaké peníze či jiné drahé věci, které by se daly prodat nebo vyměnit.

Muž nevypadal příliš bojovně a nebezpečně. Spíš působil dojmem ne příliš fyzicky zdatného obchodníka. V sedle seděl přihrbeně a stále poposedal a ošíval se, jako kdyby jej sedlo již nějakou dobu pěkně tlačilo do zadku. Kůň netrpělivě pofrkával a pohazoval nedočkavě hlavou, zřejmě jej tento způsob jízdy, a možná i samotný jezdec, značně zneklidňoval.

Bylo to nádherné a statné zvíře, při každém kroku se pod lesklou srstí zavlínily svaly, které daly tušit obrovskou sílu a rychlost.

Uvolnila napětí tětivy a sklonila luk. Zabít takové zvíře nemohla. Nyní byl jezdec vůči ní bokem. Již se stmívalo a cíl byl stále ještě v dostatečné vzdálenosti, ale i tak ji v mužově profilu cosi zaujalo. Napjala zrak a snažila se proniknout skrz šero umocněné korunami stromů, které bránily dopadu zbytkům světla.

Najednou kůň prudce zvedl hlavu a začal stříhat ušima. Jeho pofrkávání nabylo zcela jiného charakteru. Začal nervózně přešlapovat, pohazovat hlavou a couvat. Kopyta tlumeně bušila do měkké lesní půdy. Musel ji ucítit.

Jezdec se ho snažil uklidnit, poplácal ho po šíji a tiše k němu promlouval. Pak se v sedle narovnal a začal se kolem sebe rozhlížet. Přehodil si otěže do levé ruky a pravá zajela pod plášť, kde byl schovaný meč. Téměř neznatelným pohybem jej vytáhl z pochvy a položil přes sedlo tak, aby se v případě potřeby mohl okamžitě bránit.

Vida, tak to nebude jen vystrašený obchodník. Umí používat zbraň, pomyslela si a dál to divadlo s neskrývaným zájmem pozorovala. Vidět ji nemohl, byla v dostatečné vzdálenosti, bylo šero a její úkryt nemohl ani tušit. Kůň však o ní evidentně věděl. Stále se stáčil čelem k ní, i když se jej muž snažil upokojit.

Při tom, jak se neustále plašil, stoupl kopytem na suchou větev a ta hlasitě praskla. To už asi bylo na zvíře moc, leklo se, vyskočilo všema čtyřma do vzduchu a vyhodilo zadkem tak rychle, že jezdec téměř přepadl koni přes hlavu. Jen tak tak se udržel v sedle. To už muži došla trpělivost. Prudce trhl koni uzdou a začal hlasitě nadávat.

„Ty stará herko! Vyděsí tě i veverka! Dost už!!!“ Znova škubnul nesmlouvavě otěžemi, až se udidlo zarylo koni do huby. Pěna, která

mu od tlamy odkapávala v chuchvalcích, se zbarvila od krve do růžova.

Při tom, jak tam tak spolu tancovali, spadla jezdcí z hlavy čapka. Kůň se po chvilce uklidnil, on i jezdec těžce oddychovali, jako po těžkém souboji.

„Tak už klid, klid...“, zašeptal muž a opět lehce poplácal koně po šíji. Patami jej pobídl do kroku, zvíře ještě jednou vzdorovitě pohodilo hlavou, ale tentokrát se již bez námitek vydalo opět na cestu.

Jezdec se v sedle narovnal do plné výše. Zvedl hlavu a v ten okamžik mu vítr sfoukl ze zpoceného obličeje vlasy.

Ztuhla jako kámen a cítila, jak jí mizí krev z hlavy. Stála tam a nebyla schopná z jezdce spustit oči, jeho tvář jako kdyby ji zhypnotizovala. Seděl na koni a kráčel směrem k ní.

Ten obličej...byl to on, jen vyspělejší, mužnější, než si jej pamatovala. Tváře měl pořád stejně nezdravě bledé, strhané, oči unavené od nezřízeného života a kolem očí a úst přibýly vrásky. Podle černého porostu na tvářích bylo zřejmé, že se již několik dní neholil. Tmavé vlasy byly rozčuchané a delší, než se patřilo. Výraz tváře jako by byl v přímém rozporu s jeho ošacením.

Vzhledem spíše připomínal muže, který příliš často hledí na dno skleničky, rád se nechá obskakovat ženami pochybných mravů, vyhledává spory a rvačky, ale přesto je zvyklý, že je po jeho a ten, kdo se mu vzepře, neskončí dobře.

Znovu se zahleděla do jeho očí. Co všechno se v nich dalo vyčíst!

V náhlém návalu zuřivosti, zcela bez rozmyslu, pozvedla luk a napjala tětivu. Počáteční úlek se rázem přetavil ve šířavou nenávist,

kteřá se jí rozeběhla krevním řčištěm a s plnou silou zasáhla srdce. Cítla, jak jí pod kůží proudí horkost, slyšela krev šumící v uších, ozvěnu srdce dunící ve spáncích.

Pak se vše zastavilo. Horká krev ztuhla, srdce obepnul ledový příkrov, čelisti ztuhly, jak pevně zařala zuby.

Opět hleděla na svůj cíl, tentokrát to však nebyl kůň, ale jezdec.

Téměř přestala dýchat. Stála soustředěná a jediným středobodem vesmíru se pro ni stalo místo téměř uprostřed hrudi, kde bilo srdce. Tam směřoval hrot jejího šípu.

Jezdec lehce zatáhl za uzdu a zastavil. Pozvedl hlavu a zadíval se před sebe, jako by tušil, co se v podrostu skrývá.

Uděla dva kroky a vystoupila ze stínu. Luk stále napjatý, stejně tak i její tvář. I on v sedle ztuhl. I když stále v ruce svíral jílec meče, neudělal jediný pohyb. Čas se zastavil, vše kolem utichlo, žádný pohyb, žádný zvuk.

Jejich oči se do sebe zaklesly. Její byly jako dva kusy ledu, chladné a nepřístupné, odhodlané k čemukoli, bez známek lítosti. Jen jednou probleskl náznak zloby, znechucení a touhy po pomstě. Ruka se jí lehce zachvěla. Rychle se nadechla a znovu nad sebou získala kontrolu.

Výraz v jeho očích byl... zvláštní. Nebyl v nich strach, ani úlek. Žádný záblesk boje nebo útěku. Jen podivná melancholie. Smrt ho nezaskočila, jen tam tiše stál a očekával ji. V jeho rozhodnutí neudělat nic pro svoji záchranu bylo cosi děsivého.

V tom jediném zlomku okamžiku, kdy se rozhodla vypustit šíp, foukl silný chladný vítr. Do tváře jí zavlály vlasy a znemožnily tak čistý výhled.

Vše se pak odehrálo naráz; ruka se jí zatřásla ve chvíli, kdy prsty uvolnily tětivu a šíp tak se zasvištěním proťal vzduch a vyrazil vpřed.

Než stačila mrknout, ozval se nezaměnitelný zvuk, známka zasažení cíle. Náraz jej téměř strhnul ze sedla, pak se lehce naklonil dopředu a bez hlesu skulil na zem. Jeho tělo dopadlo se žuchnutím vedle stojícího koně, jen levá noha stále ještě vězela v podivném úhlu ve třmenu. Zvíře vylekaně poposkočilo, ale nezačalo utíkat. Jen pohodilo hlavou a zvědavě se ohlédlo, co se děje.

Jediným výdechem se jí uvolnilo celé tělo. Vyčerpaně se opřela zády o kmen stromu a dívala se na tu podivnou scénu, která se jí odehrávala před očima. Kůň stál, hlavu v elegantním oblouku svěšenou dolů, jak se pokoušel okusovat borůvčí. Pohazoval oháňkou, občas se otrásl, jako by odháněl dotěrné mouchy. A vedle něj, na zemi nehybné tělo, které s blížící se tmou stále více připomínalo kupu zmuchlaných hadrů.

Kůň se rozhodl popojít k jinému keříku. Tělo se pomalu posunovalo, podle toho, jak se zvíře pohybovalo. V jednom okamžiku se noha ze třmenu uvolnila a dopadla na zem. Opět zavládlo ticho, sem tam přerušované chrupáním koňských zubů, zacinkáním postroje, zadusáním kopyt.

Odhodlaně se zvedla, několikrát se nadechla a popošla k tmavé siluetě. Muž ležel na boku, nohy pokrčené v kolenou, pravou ruku měl zkroucenou pod tělem, levou volně položenou na dřívku šípu,

který mu trčel z těla. Hlava byla zakrytá pláštěm. Přidřepla si k němu opírajíc se o luk, a chvílku tak tiše setrvala. Váhavě natáhla ruku po plášti a pomalu jej stáhla z obličeje.

Při pohledu do jeho bledé tváře se jí bezděčně sevřel žaludek a rozklepaly ruce. Vypadal, jako kdyby upadl do hlubokého spánku. Víčka byla zavřená, dlouhé černé řasy se poklidně stáčely směrem nahoru, ústa uvolněná.

Stále na něj hleděla s nadějí, že se dostaví pocit radosti a úlevy z vykonané pomsty. Ale ten nepřicházel. Spíše naopak. Začalo se jí tiše, pokoutně vkrádat do mysli, že zabila.

ZABILA!

Sprostě zavraždila člověka, který se ani nebránil. V tu chvíli bylo úplně jedno, že on byl tím počátkem zla a utrpení, kterým si musela za poslední roky projít. Že to byl právě on, kvůli kterému opustila rodinu, své blízké, vesnici, kde se narodila a vyrůstala, a že to byl on, kdo ji odsoudil k samotě a boji o holý život. Léty uchovávaná nenávist náhle vyprchala jako rosa, když na ni zasvítlí polední slunce.

Ležel před ní člověk, kterého zabila.

Vyskočila na nohy, doběhla k nejbližšímu stromu a začala zvracet.

Počkala na poslední stahy žaludku a otřela si ústa do rukávu. Stála opřená dlaní o hrubou kůru borovice, která se jí drolila pod prsty a v tenkých plátcích odpadávala na zem. Nadechla se chladného vzduchu, aby se alespoň trochu zbavila hořké pachuti v ústech, odplivla si a otočila se zpět k ležící postavě. Pomalým váhavým krokem k němu došla a teď mu již s větší jistotou pohlédla do tváře.

Jediné, co nyní pociťovala, byla lítost a smutek a znechucení ze sebe sama. Stále se třesoucí rukou mu shrnula vlasy z čela, které bylo nyní vyhlazené, bez jediné vrásky, kůže byla stále teplá.

Náhle se mu zachvěla víčka a z úst se vydral tichý sten. Lekla se tak, až se svalila na zadek. Nechápatě na něj zírala, se rty zkřivenými do udiveného Ó. Zdálo se jí to? Zvedla se a znovu mu přejela prsty po čele. Víčka se opět zachvěla, kolem úst mu zaškubalo.

Vydešeně do něj strčila a silou převrátila na záda. Šíp, uvězněný v těle, zlověstně trčel k nebi a neznatelně se pohyboval. Položila mu celou dlaň na hrudník a jasně cítila pravidelné, ale mělké zrychlené dýchání. Odhodila zbytek pláště, do kterého se při pádu zamotal.

Dřík vězel hluboko v těle, ale rozhodně ne tam, kam mířila. Vytrhla z opasku nůž a jediným rychlým, jistým tahem rozpárala svrchní oděv. Pod ním byla bělostná košile, jen v místě rány byla zbarvená do ruda. Ještě jeden tah nožem a do nastávající tmy zasvítila odhalená kůže.

Šíp se zabodl v místě těsně pod klíční kostí a trochu se vychýlil do strany. Špička musela tedy směřovat někam k ramennímu kloubu. Znova jej převrátila na bok a zkontrolovala záda, zda šíp přece jen nevyšel druhou stranou.

Ne, přes oděv nic nenahmatala.

Tentokrát jej mnohem opatrněji překulila zpět na záda. Hlava se mu při tom bezvládně zakymácela. Z tváře mu šetrně odstranila listí a jehličí, které se přichytilo ve vousech.

Znova zasténal, bolestivá grimasa mu zkrivila obličej, jak se snažil pravou rukou podvědomě dotknout místa, způsobující mu trýzeň.

„Ššš... jen klid. Lež klidně,“ snažila se jej uklidnit. Při tom se jí vhrnuly slzy do očí a musela se přemáhat, aby nezačala vzlykat nahlas. Položila mu ruku na zápěstí a lehce ji odtlačila od rány.

Při zvuku jejího hlasu sebou trhnul, což mu způsobilo další nával bolesti. Z hrdla se mu vydral ochraptělý sten, oči se do široka otevřely a v šoku na ni vytřeštěně zíraly. Pak mu hlava padla do strany a omdlel.

Rozhodla se rychle. V ten okamžik chytla šíp za dřík, přiložila nůž, co nejopatrněji jej zkrátila a opeřený konec zahodila. Z rány vykukoval jen několik palců dlouhý pahýl.

Došla pro koně, který se stále popásal o několik kroků dál. Přehodila mu přes hlavu oťže, na jedné straně ohlávky je odepla a získala tak dlouhý pevný řemen, který zraněnému protáhla pod rameny a udělala jakousi smyčku. Konec zatočila kolem třmenu.

Chytla koně za ohlávku a odváděla jej k ústí jeskyně. Nejprve hřebce zneklidňovalo břemeno, které bezvládně viselo na koženém pásu a smýkalo sebou po zemi, ale když k němu tiše promluvila, poddajně sklopil hlavu a šel vedle ní jak beránek.

K jeskyni dorazili již za tmy. Velké štěstí bylo, že jasně svítil měsíc a bledé světlo si našlo cestu i přes koruny stromů, což výrazně zvyšovalo viditelnost. Mohla se tak bez větších obtíží vyhnout případným nerovnostem a dál tak neubližovat již beztak zmučenému tělu.

Když odvázala řemen, muž se sesul na zem. V měsíčním světle byla jeho tvář až přízračně bledá. Rychle k němu přistoupila a

zkontrolovala, jestli vůbec ještě dýchá. Stále žil, i když se tento stav mohl vzhledem k jeho zranění, kdykoli změnit.

Popadla ho zezadu za ramena a snažila se jej táhnout za sebou, ale sotva s ním pohnula. Jen bylo slyšet praskání švů na jeho oděvu, jak se látka napínala. Beznadějně se rozhlédla kolem.

Musí ho dostat do jeskyně a šíp co nejdříve vyjmout. Ránu vyčistit a doufat, že se nezanítí.

Pak jí padl zrak na jeho plášť. Jen na okamžik se zálibně zadívala na krásně rytou sponu s vyobrazením kozoroha s malým rudě zbarveným drahokamem místo oka a břechtanem obtočeným kolem rohů, odepjala ji, schovala pod košili a látku rozprostřela na zem.

Zraněného na ní s námahou překulila, konec pláště stočila, pevně chytla a zatáhla. Šlo to těžko, ale mnohem snáze než před tím. Jen na chvílku si odpočala, když odhrnovala větve křoví, důkladně kryjící vchod. Pak musela na všechny čtyři, uzel si přehodila přes rameno a táhla vši silou, která jí ještě zbývala.

I tak ale trvalo nekonečně dlouho, než ho přes úzkou chodbu protáhla dovnitř jeskyně. Vyčerpaně dopadla na zem a namáhavě oddechovala. Utřela si zpocené čelo a za ucho zastrčila pramen vlasů, který se uvolnil z copu, a lepil se na tvář. Musela si protáhnout ruce, aby se jí do prstů vrátil cit a uvolnila tak bolavé a ztuhlé svaly.

V jeskyni hořely dvě louče a uprostřed dýmal slabý dohořívající ohýnek. Jak se to tady od té doby, co sem přišla poprvé, změnilo. Ačkoli všude okolo ní byl studený kámen, jeskyně byla útulná a důmyslně zařízená skryš.

Počkala, až se vydýchá, znova popadla plášť a zraněného dostrkala k ohni. Rychle na zem naskládala několik rohoží spletených z rákosí, nandala na ně různé kožešiny ze zvířat, která ulovila, a muže na ně přesunula. Přikryla jej hrubou vlněnou dekou. To už se jí po čele a zádech řinul pot, jako kdyby sama štvála zvěř.

Na třesoucích se nohou došla do míst, kde bylo chladněji. Tam, ve výklenku, měla uschované různé kameninové nádoby. Jednu popadla do ruky a začala pít chladivou vodu. Hřbetem ruky si otřela ústa a zadívala se na nehybně ležící postavu.

Opět se jí zmocnila lítost nad skutkem, který spáchala. Nikdy před tím žádnému člověku neublížila. Ano, z nutnosti sem tam něco ukradla, občas si vyhlédla oběť vhodnou k přepadení, ale nikdy nikoho nezranila, natož aby zabila.

Když se pro tento způsob obohacení rozhodla poprvé, byla více vystrašená ona, nežli přepadený. Tenkrát se zmocnila váčku s penězi a nože v koženém pouzdře, který měla od té doby neustále u sebe. A pravdou je, že jí to tenkrát doslova zachránilo život.

Nejprve si připravila vše potřebné k ruce. Do kotlíku dala vařit vodu, do misky nalila ocet a trochu zředila vodou, usušený medvědí česnek, květy sedmikrásky a listy jitrocele podrtila, a jen se začne vařit voda, bylinky zalije a nechá chvíli louhovat. Ještě si nachystala srolovaná čistá plátna pro převázání rány.

Vyhrnula si rukávy a ještě než se voda zcela zahřála, pečlivě si omyla ruce. S velkým úsilím vysvlékla zraněného z košile a koženého kabátce.

Stále byl v bezvědomí, jen občas se mu zachvěla víčka a tělem mu proběhly lehké záškuby. Jeho pokožka byla bledá, jen prostředek hrudníku měl porostlý tmavými chloupky, které pokračovaly tenkou linkou přes pupek až do míst, která byla již schovaná v kalhotách.

Přistihla se, že zaraženě zírá právě do bodu, kde chloupky mizely za opaskem. Krev se jí nahrnula do obličeje, až jí z toho polilo horko. Dosud neviděla nahého muže, natož aby byl tak blízko ní.

Neměl kdoví jak svalnaté tělo, spíše bylo měkké, břicho kolem pasu rozšířené a oblé, hrudník kostnatý. Znamka pohodlného života s dostatkem jídla a pití, ale nedostatkem zdravého pohybu. Přiložila mu ruku na čelo. Bylo studené a lepkavé potem.

Musí se pokusit vyndat hrot šípu.

„Tak jo,“ zašeptala pro sebe, aby si dodala odvahy. Sáhla po první roli plátna, kousek z něj odmotala a utrhla. Namočila do horké vody, nechala chvilku ochladnout, vyždímala a opatrně otřela okolí rány. Když byla hotová, ponořila látku znovu do vody a celý proces zopakovala.

„A teď to nejtěžší...hlavně pomalu, opatrně...“ Chytla dřík, pevně sevřela a zatáhla. Muž sebou zazmítal v křeči a něco nesrozumitelně vykřikl.

V ruce cítila, jak se hrot vzpouzí.

Proto se druhou rukou zapřela o hrud' a pomalu táhla dál. Konečně s nepříjemným mlasknutím hrot vyjel z těla ven. Rána však vypadala děsivě, veliká a podivně roztrpená, obrovská černá zející díra se změtí tkáně a tmavá hustá krev se z ní valila proudem. Okamžitě přiložila na ránu plátno a stlačila, co to šlo.

Krev však prosakovala stále více a více.

Začala se jí zmocňovat panika. Nemůže zemřít, teď ne, ne tady!

Aby se hrůzou nerozvzlykala, kousla se do rtu tak bolestivě, až na jazyku ucítila pachut' krve. Sebrala další, čisté plátno. Zkrvavené odhodila a přiložila nové. Jednou rukou stále tlačila na ránu, druhou se snažila nabrat do menší nádoby trochu vody, a zalít připravené byliny.

Ránu držela tak dlouho, až jí z toho rozbolela ruka.

Zdalo se jí to nebo opravdu přestala krváčet? Pomalu začala odstraňovat obvaz z rány. Spodní vrstvy látky byly již přilepené a šly velmi těžko sundat. Aby znova neobnovila krvácení, namočila další odtržený kus do bylinkového výluhu a začala zvlhčovat zaschlý zkrvavený hadr.

Zranění bylo temně rudé, zatažené chuchvalci zčernalé krve. Omyla je octovou vodou, přiložila čistý obvaz, na který přiložila další i s bylinkami a celé převázala dalším pruhem látky.

Zraněný ležel klidně, odevzdaně. Rty měl seschlé, pod očima se mu rýsovaly černé stíny, umocněné plápolajícím ohněm, jehož neposedné odrazy mu tančily po tváři. Lícni kosti vystoupily a nos se tak stal ostřejším. Jeho ještě před několika hodinami lehce odulá tvář náhle splaskla jako měch.

Pozvedla mu hlavu a ke rtům přiložila kalíšek s vodou. Pár kapek mu steklo ke koutkům a po bradě na krk, něco málo tekutiny do hrdla. Reflexivně polkl, trochu se zakuckal, ale z mdlob neprocítl. I přes to, že bylo v jeskyni docela teplo, přehodila přes něj další kožešiny. Víc pro něj zatím udělat nemohla.

Snažila se vyhýbat pohledu do jeho tváře. Proto poklidila, znečištěné hadry naházela do ohně. Uhlíky rychle prohrábla klackem, aby urychlila hoření a nezakouřila tak celý prostor.

Pak se vydala hledat koně. Vylezla ven a rozhlédla se. Stál tiše nedaleko, hlavu svěšenou. Přiblížila se k němu zepředu, aby se nevylekal, tiše promluvila.

„Neboj, to jsem já,“ zašeptala.

Kůň zvedl hlavu a zafrkal. Ostražitě ji sledoval, jak se k němu blíží. Varovně zadupal kopyty a pohodil hlavou.

„Neboj se mě,“ natáhla ruku a dotkla se jeho šíje. Pod prsty ucítila lehký třes, zachrupal zuby o udidlo a opět zafrkal. Tentokrát to již nebylo varování, ale jako by jí říkal *„vím o tobě a nebojím se tě“*.

Přitiskla tvář k jeho krku, objala jej, prsty zajela do dlouhé hřívy a vnímala to živočišné teplo a sílu vyzařující ze živé bytosti. Jako by rozpoznal její rozpoložení, stál nehnutě a trpělivě vyčkával. Byl to první tělesný kontakt od té doby, co byla donucena k útěku. A bylo úplně jedno, že to bylo zvíře.

„Děkuji,“ vděčně se mu zadívala do obrovských očí a lehce se odtáhla. Podrbala koně mezi ušima a poplácala po krku.

Přešla k sedlové brašně, kterou začala prohledávat. Kromě několika řemínků, malého nožíku a provázku tam nebylo nic. Uvažovala ještě nad tím, zda by si neměla nechat sedlo, ale ona jej potřebovat nebude a těžko ho někde prodá. Jen by na sebe upoutala pozornost tak nákladnou věcí.

Jediné, co udělala, bylo, že sundala koni ohlávku. Pak ho pleskla po zadku. Kůň se ani neohlédl a vydal se do tmy. Ještě chvilku bylo slyšet dusání kopyt do měkké lesní hrabanky, než zaniklo docela.

Zvedla hlavu k černému nebi a několikrát se nadechla studeného vzduchu, který ji zaškrábal v nose. Blíží se konec léta a noci jsou čím dál chladnější a chladnější. Bude muset přečkat další zimu. Kolikátou už? Čtvrtou, pátou?

První zima ji téměř stála život, neměla žádné zásoby, jídlo chodila krást do vesnice, která byla odsud vzdálená tak daleko, že jí trvalo téměř celý den, než tam došla. Ale její výpravy se stávaly čím dál úspěšnější.

Kromě jídla si nedovoleně opatřila nádoby, ošacení, kotlík na vaření a další věci nutné k přežití. Největší radost měla z ukořistěného luku a toulce se šípy. Trvalo dlouho, než se jej naučila ovládat, ale pak... stala se naprosto nezávislou, lov zvěře byl příjemným rozptýlením a zároveň byla schopná uchovávat maso naložené do soli tak, jak to dělávala její matka. Když bylo v létě parno, sušila plátky masa na slunci. Dokázala si nadělat takové zásoby, že se zima dala pohodlně přečkat.

Jednou z dalších věcí, které se musela naučit překonat, byla samota. První týdny a měsíce byly nejhorší. Nemožnost si s nikým popovídat, obrátit se na někoho s prosbou o pomoc, postěžovat si, přivinout se k matce, když jí bylo smutno. To bylo mnohdy horší než hlad. Ale vypořádala se s tím, často se přistihla, že si povídá sama pro sebe, nebo mluví ke zvířatům.

A když jí bylo nejhůře, zašla hluboko do jeskyně, tam kde protékal potok a vytvářel tichou poklidnou tůň, a zpívala. Zpívala do ochraptění.

Vesnici navštěvovala čím dál méně, jen občas, když se jí podařilo získat nějaké peníze, tak došla koupit potřebné věci, zahalená, jak nejvíce to šlo a přitom tak, aby nevzbuzovala přílišnou pozornost. Ani jednou ji nenapadlo, že by se vrátila k rodičům. Strach a pokoření, které v ní setrvávaly hluboko zakořeněné, nedovolily, aby tak učinila. Nikdy se nevrátí tam, kde jí bylo ublíženo tím nejponižujícím způsobem. A když se dozvěděla o jejich skonu, nebylo se již ani kam vracet.

A jediná příčina toho všeho teď ležela zraněná v jejím novém domově. Prvopočátek zla. A místo toho, aby ho nenáviděla do morku kostí, jej nyní lituje a snaží se mu zachránit život. Život, který mu ona sama chtěla vzít.

Z chladného vzduchu se vrátila zpět do vyhrátého prostoru jeskyně. Oheň poblikával a na stěnách vytvářel prapodivnou hru světla a stínu.

Zraněný ležel poklidně na zádech a oddychoval. Došla k němu a zkontrolovala obvaz, zda se neobnovilo krvácení. Pokožku měl suchou a chladnou, horečka se zatím nedostavila. Pozvedla mu hlavu a do úst nalila opět pár kapek vody.

Sedla si naproti a kolena objala pažemi. Sledovala linii jeho profilu, který i tak, v tom zuboženém stavu, vzbuzoval respekt. Husté, černé vlasy, pod kterými se skrývalo rovné pevné čelo. I přes to, že měl zavřené oči, znala jejich barvu. Byly zelenomodré, zvláštní odstín

připomínající horskou divokou vodu bouřící v soutěskách. A stejně tak chladné, divoké a nesmlouvavé.

Moc dobře si ji pamatovala. Jen tenkrát měl oči podlité krví z nevyspání a přílišného množství alkoholu. Vůbec to neodpovídalo jeho věku. Kolik mu tak v ten den mohlo být? Devatenáct, dvacet? A již vypadal jako starý zhýralec.

Dnes před ní ležel muž. A opět jeho ústa působila tvrdě, rty pevně semknuté, vykrojené do necitelného úšklebku. Tváře i bradu měl zarostlé několikadenním strništěm. Celý jeho zjev byl na první pohled vzdorovitý, neústupný, a jak měla před léty pocítit, i nemilosrdný. A zdálo se, že se nic na jeho vzezření nezměnilo.

Osud si s ní podivně pohrává. Andreas Heralt – to jméno jí po několik let znělo v uších, a když konečně zapomněla, leží tady před ní.

Protože na jídlo neměla ani pomyslení, stočila se na svém místě do klubička, přehodila přes sebe kožešiny a doufala, že usne.

Z neklidného spánku ji vyrušil podivný hluk. Rychle se posadila, její pohled okamžitě padl na zmítající se postavu. Do vyhasínajícího ohně rychle hodila dřevo a přiskočila k zraněnému. Chytla jej za ramena a snažila se kroutící se tělo udržet na místě. Okamžitě poznala, že má horečku. Kůže byl suchá a rozpálená, což bylo špatné znamení.

„Prosím, jen lež. Musíš ležet v klidu.“ Snažila se jej svým hlasem zklidnit.

Hrábl po ní rukama a začal se s ní prát. Přitom vydával z hrdla ochraptělé steny a něco nesrozumitelně mumlal.

Ještě chvílku spolu zápasili, když mu došly síly a on bezvládně klesl zpátky na lůžko. Celá udýchaná mu ještě chvílku držela ruce podél těla, aby se ujistila, že znova nezačne blouznit.

Vyhrabala se na nohy, chytla jednu louči a zapálila. Došla k protější stěně, kde měla pod kůžemi složené čisté věci. Vytáhla dvě dlouhé košile z konopného plátna, popadla louči a vydala se k tůni. Tam obě tuniky rychle namočila a co nejrychleji se zase vrátila zpět.

Začala chvatně balit rozpálené tělo do studených mokrých svršků. Na kůži i přes horečku mu v tu chvíli naskočila husí kůže. Sejmula obvaz, aby se podívala na ránu. V okolí byla zarudlá, rozpálená, ale nic nenásvědčovalo zánětu. Opět namočila plátno do připraveného výluhu, překryla a zavázala. Košile mezi tím přejaly teplotu těla. Opět je sebrala a běžela k vodě. To už s sebou vzala i nádobu, kterou hodlala naplnit, aby nemusela co chvíli sestupovat dolů.

Tak to opakovala až do rozednění. Namočít, zabalit, počkat, znovu namočít, zabalit a stále dokola. Mezi tím se opět dostavilo několikrát blouznění, výkřiky, chraptivé nesrozumitelné mumlání, zápas. Byla tak vyčerpaná, že se sotva držela na nohou. Rychle pojedla nějaké maso a usušená jablka. Staré tvrdé ovesné placky na chvílku namočila do vody a poté tu rozbředlou kaši rovněž snědla.

Muž nyní ležel naprosto bezvládně, jen jím občas projela zimnice. Horečka stále nepolevovala. Co chvíli mu do hrdla lila trochu vody, ale i tak měl rty do krve rozpraskané. Znovu dala vařit vodu a z jiné nádoby vysypala usušený šípek, který povařila. Vzniklý odvar nalila do kalíšku a nechala trochu zchladnout, ten pak střídala s vodou. Hodinu od hodiny se však jeho stav zhoršoval.

K večeru již sotva dýchal.

Začala jí přepadat naprostá bezmoc. Proto se na chvílku vydala ven a jen tak se procházela. Došla do míst, kde spadl z koně. Zastavila se a snad poprvé se začala opravdu modlit. Nevěděla, k jakému bohu se modlí, její matka a otec vyznávali pouze jednoho, říkali, že on je ten jediný a pravý. I ona byla k takové víře vedená.

Přesto ráda chodila do míst, která patřila bohům jejích předků. Stále se ještě našli tací, kteří takovou víru udržovali. Posvátná půda byla většinou na kopcích nebo u řek. Staré stromy ověšené různými pentlemi, řemínky a provázky, na kterých byla navázaná peříčka a mušličky. Cinkaly a třepotaly se ve větru. Různé barevné a tvarované kamínky byly naskládány do malých mohyl u paty kmene. Byla to místa, kde vál čerstvý vítr a naplňovalo ji to zvláštním klidem. Právě sem se vždy uchýlovala, když si potřebovala utřídit myšlenky.

Z rozjímání jí vytrhlo cosi blyštivého v keřících borůvčí. Poznala, co to je. Byl to zahozený a zapomenutý meč. Chytla jej za jílec a vytáhla. Délka čepele byla tak dvě stopy a šest sedm palců dlouhá, uprostřed jím procházel žlábek. Pečlivě si prohlédla jílec. Na konci záštity byly vykovány hlavy kozorohů, rukojeť byla obtočena koženým páskem a hlavici zdobil květ lilie. Byla to opravdu nádherná práce.

Popadla meč a vracela se s ním zpět. Zbraň pečlivě uložila a sklonila se opět nad nemocným. Ještě dýchal. Dala mu napít a dlaní přejela po čele. Horečka ho stravovala dál a ubírala každým okamžikem na životě. Sejmula obvaz.

Rána se zdála zatažená, zakrytá černou zaschlou krví, a ačkoliv vypadala hrozivě, nic nenaznačovalo, že by mělo být něco špatně. Prsty přejela kolem a jemně zatlačila. V ten okamžik krusta praskla a ven se vyvalila páchnoucí nažloutlá hustá tekutina.

Znovu zatlačila, tentokrát s mnohem větší silou.

Rána se měkce rozestoupila a ven se hrnul hnis. Plátnem namočeným v octové vodě donekonečna vymývala projevy zánětu, dokud se jí díra po šípu nezdála opět čistá. S povzdechem místo převázala a došla pro čerstvou vodu.

Když se vracela, zaslechla tiché výkřiky. Zrychlila proto krok, aby blouznícího utišila.

„Prosím, ne! Já... já nechci, nemůžu!“ šeptal stále dokola, hlavou kolébal ze strany na stranu a namáhavě polykal.

Svlažila mu hrdlo a rty studenou vodou. Nyní se začínal potit, kapky vody mu orosily čelo a hrud'. Začaly stékat po horké kůži, kde vytvářely mokré cestičky.

Znovu namočila košili a začala jí otírat celé tělo. Na chvíli se zklidnil, dokonce se zdálo, že dech je i přes horečku silnější a pravidelnější.

„Nééé! Nechte mě být, nechci... nechci!“ Začal sebou opět házet a jeho výkřiky se zabodávaly hluboko do jejího srdce. V rukou svíral křečovitě kožešinu, kroutil s ní, prsty v záškubech zkřivené jako pařáty dravce. Držela jej za ramena, skoro na něm ležela a objímala ho, aby co nejvíce zmírnila muka a děsivé představy, které mu v horečce běhaly a přeskakovaly myslí.

„Omlouvám se. Moc se omlouvám!“ vzlykala a vše, co kvůli němu musela do této chvíle strpět, ztratilo na významu. Hleděla mu do tváře, hrdlo měla stažené od potlačovaných slz a bylo jí ze všeho na nic. Opřela si čelo o jeho hrud', nechala se kolébat jeho dechem a stále se mu v duchu nepřestávala omlouvat.

Vnímala, jak se jeho bušící srdce začíná zpomalovat a dech se opět zklidnil. Leželi tak dlouho, možná na něm na chvílku usnula, nevěděla, ale když se probudila, zdálo se, že horečka začala opadat. Stále se ještě potil, měla od něj vlasy celé zvlhlé a nalepené na tváři.

Nevěřicně zvedla hlavu a rychle mu přiložila dlaň na mokré čelo. Opravdu, pokožka se zdála mnohem chladnější. I dech byl pravidelný, jako by spal. Čelo, obličej a hrud' opatrně otřela suchým kusem látky a ke krku přitáhla kožešiny.

Rozhrábla pohasínající uhlíky a přiložila další dřevo. Něco pojedla, vytáhla poslední čistou košili a došla se opláchnout k tůni.

Když se ponořila do chladné vody, všechna tíseň, strach a napětí odplynuly. Neodvažovala se ani doufat, aby to zlé opět nepřivolala zpět, ale zdálo se, že zraněný má to nejhorší za sebou.

Kéž by nepřestávala si stále dokola opakovat a při tom se nechávala omývat chladnou vodou, která jí odplavovala z těla únavu a zklidňovala myšlenky. Lehla si na hladinu barvou připomínající černou tuš, a zaposlouchala se do šumění vody v uších, pomalými krouživými pohyby paží splývala na hladině, vlasy se za ní vznášely jako vodní řasy a vytvářely jemné vlnění odplouvající kamsi do ztracena.

Z vody vylezla až v okamžiku, kdy jí začala být opravdu zima. Oblékla se jen do čisté košile a pánských nohavic. Dámské šaty zahodila již dávno. Pro její potřeby se ukázaly jako opravdu nepraktické. A další výhodou bylo, že ji ve vesnici, když si smotala vlasy pod čapku a ještě přes hlavu přehodila kápi, brali jako chlapce.

Podle nedostatku světla v jeskyni byla venku zase tma. Stála rozpačitě u ohně, bála se k nemocnému jít, aby znova nezjistila, že se horečka vrátila, a tentokrát by si jej zcela jistě vzala.

Během těch dnů, kdy si s ním smrt pohrávala, jakoby se zmenšil. Kontury celého těla se staly ostřejší, lícni kosti vystupovaly z obličeje, jak to vídávala u žebráků, co nejedli celé měsíce.

Pomalů se k němu začala přibližovat, klekla na kolena a odstranila obvaz. Sklonila se k ráně a začichala, zda neucítí hnilobný pach.

„To bych nedělal...“ ozvalo se vyčerpaným, tichým hlasem.

Rychle zvedla hlavu a zadívala se do těch nejunavenějších očí, jaké kdy viděla. V tom pohublém, strhaném obličeji byly obrovské, ještě trochu zakalené přestálou horečkou.

Stále na něj beze slova zírala, srdce jí bušilo jako o závod a ruce se rozklepaly tak, že je raději sevřela v pěsti.

„Pít.“ To slovo ze sebe vysoukal v jednom tichém vzdechu. Pohnul rozpraskanými rty a bolestivě polkl. Stále ji však pozoroval.

Rychle sáhla po kalíšku s vodou, jednou rukou mu podepřela hlavu, aby se mu lépe polykalo. Co nejjemněji přiložila okraj ke rtům a pomalu vlévala chladivou tekutinu do úst.

Pil nejprve pomalu, pak čím dál žíznivěji, až z toho kuckal a kašlal, což mu způsobilo záchvat bolesti. Chrčivě zasténal a odvrátil hlavu na

stranu, oddechoval s námahou, trhavě, jako po rychlém běhu. Nějakou dobu tak setrval, se zavřenýma očima a zaťatými zuby, jak se snažil zvládnout trýzeň připomínající pálení žhavým železem.

Na okamžik to vypadalo, že omdlel, ale pak znovu otevřel oči a zadíval se jí do tváře. Netušila, co vyvolalo ten zběsilý útěk, zda jeho pohled, ve kterém se odráželo vše a zároveň nic nebo jeho natažená ruka, která ji vyzývala, kdo ví k čemu, ale v tom gestu bylo něco tak naléhavého, až ji to k smrti vystrašilo.

Prchala tak rychle, že si odřela ruce a kolena, jak se snažila dostat ven, a běžela tak daleko, dokud ji nezastavila větev šlehnutím do obličeje. Až pak se zastavila, udýchaná, tváře i tělo jí hořelo a hlava se točila. Musela si dlaněmi zakrýt ústa, aby nezačala křičet. První myšlenka byla, že se tam už nikdy nevrátí. Už nikdy nechce vidět ten obličej, který tak pracně ze své mysli již jednou vytěsnila.

NIKDY!

Chodila v kruzích, ruce obtočené kolem těla, a snažila se urovnat myšlenky, najít tu správnou cestu. Pak zvrátila hlavu a dívala se do tmavé oblohy, jako by tam chtěla najít všechny odpovědi.

Jak zaklonila hlavu, mokré prameny vlasů se jí svezly z obličeje. Rukou si přejela přes tvář a s několikerým hlubokým nadechnutím se přinutila k návratu, protože vše se stalo jen a jen její vinou.

Byla to ona, kdo pozvedl luk a vystřelil šíp. A je to ona, kdo se s tím bude muset porvat. Tím, že uteče, nic nevyřeší. Svědomí by jí dostihlo, a byla si zcela jistá, že tohle by ji pronásledovalo do konce života. I když je to on, kdo se chtěl zachovat krutě, ona se k takovému jednání nesníží.

Rázným krokem došla k ústí chodby a vplížila se dovnitř. Rozhodnost ji opustila v okamžiku, kdy se k ní stočil pohledem.

„Bál jsem se, že mě tu necháš,“ zašeptal, jeho pohled nyní směřoval kamsi do stropu. Ruce měl volně položené podél těla, ale jinak všude kolem něj vládlo napětí.

„Dáš mi ještě napít? Prosím?“ Stále hleděl nahoru do prostoru, kde oheň vytvářel fantaskní obrazce.

Beze slova došla k nádobě na vodu a nabrala ji do kalíšku. Snažil se zvednout hlavu, ale zdála se být těžká jako kámen. Svaly na krku se mu napnuly, jak se snažil alespoň hlavou pohnout, ale síly bylo málo. S povzdechem to vzdal a nechal její ruku vklouznout do zátylku, aby se mohl pohodlně napít. Když uhasil žízeň, slastně zavřel oči. Přemáhal ho spánek, který navrací síly.

Když se probudil, byl opět sám. Oheň téměř vyhasl a zavládlo strach nahánějící šero a chlad. Snažil se pohnout alespoň rukama, ale bez výsledku. Byly těžké, jako by na nich měl okovy. Levá navíc při pokusu o pohyb zabořila tak, až se mu z toho zvedl žaludek. Těžce oddychoval a snažil se zkrátit paniku, která se ho zmocňovala.

Myšlenky se mu rozběhly na všechny strany a stále více byl přesvědčen o tom, že dívka, která se před ním zjevovala, byl jen sen. Jedna z mnoha halucinací, které jej provázely v uplynulých dnech. Ale ona nebyla noční můrou, byla tím andělem, světlem, za kterým natahoval ruku.

Začala ho opět sužovat žízeň. Jazyk se lepil na patro, drsný jako štěrk. Pokusil se zakřičet, ale z hrdla mu vyšlo jen podivné zapískání. Ležel tak bezmocně dál, až jej znova přepadl spánek.

Vrátila se z lovu unavená, rozbolavělá, ale u pasu se jí houpaly dva zajíci. Ještě v lese rychle ušáky stáhla z kůže a vyvrhla.

Rozhodla jednoho upéct na ohni, z druhého udělat hustý vývar na posilněnou pro oba.

Oheň již téměř vyhasl. Musela do uhlíků několikrát fouknout, aby je oživila. Do ohniště vhodila několik smrkových větvíček s jehličím, které okamžitě vzplály praskavým plamenem. Přidala větší větev, uložila maso na kámen a vrátila se zpět do lesa pro zásoby dřeva, které se jí během pár dnů neustálého udržování ohně, povážlivě zmenšily.

Když se opět probral, oheň již vesele plápolal.

Bolestivě se zavrtěl, jak se snažil alespoň trochu protáhnout. Hned měl na sobě čísi chladivé ruce, které ho tlačily zpět do lůžka.

Musel pořádně zamrkat, aby se jeho zrak zostřil. Než se nadál, měl u rtů zase pohár s vodou. Hltavě ji pil, dokud v něm nezůstala ani kapka. Pak se s úlevou rozhlédl kolem sebe. Dívka seděla u jeho lůžka a tiše si jej prohlížela. Pak sklonila hlavu a natáhla ruce kamsi k jeho levému rameni. Sledoval její pohyb.

Sundala obvaz a on mohl poprvé spatřit své zranění. Úkosem se zahleděl na rudou stále živou jizvu, která nevypadala vůbec dobře. Vyděšeně stočil oči k dívce. Ta však, jako by tam nebyl, dál pracovala

a omývala ránu. Poté ji opět zakryla a zatáhla. Musela se tak nad něj naklonit, až jí z ramenou sklouzl těžký cop a zašimral ho na obličejí.

Vše probíhalo bez jediného slova.

Když skončila, chystala se opět odejít. Znovu se vrátil strach, že zůstane sám.

„Ne,“ chtěl, aby hlas zněl pevněji, silněji, ale byl to jen šepot. Ani se neohlédla a zmizela kamsi v šeru chodby. Vrátila se za okamžik s další náručí dřeva. Mizela a objevovala se tak dlouho, dokud u jedné ze stěn nevznikla pečlivě naskládaná hranice.

Udýchaně si sedla k ohni, kde v kotlíku, postaveném na třech plochých kamenech, něco bublalo.

Stále se vyhýbala pohledu na ležící postavu zakrytou kožešinami. Dobře si však byla vědoma toho, že on sleduje každý její krok a pohyb. V prostoru kolem nich se začínala hromadit dusivá, těžká atmosféra.

Ve snaze ji ignorovat, popadla do ruky miskou a nalila hustý vývar ze zaječího masa a bylinek. Nechala ho chvíli na zemi zchladnout a s potlačeným povzdechem znovu přiklekla k ležícímu.

Srolovala několik kožešin a těmi podložila zraněnému hlavu.

Jeho pohled byl tak zneklidňující, stále jí hleděl do obličejí a snažil se tak upoutat pozornost. I přes to, že tomu chtěla vší silou zabránit, přeci jen se jejich pohledy setkaly. Strnula uprostřed pohybu, dřevěná lžice s cáknutím dopadla zpět do misky, až mastná tekutina vystříkla na zem.

„Jak jsi mě našla?“ vypravil ze sebe těžce.

Mluvení mu stále dělalo viditelné potíže. Rychle sklonila hlavu, lžící kroužila ve vychládající polévce a nevěděla, co má říct. Že ho nenašla, ale že ho skoro zabila? A když měl to štěstí, že přežil, tak už to nedokázala dokončit?

Byla natolik rozrušená, že mu neopatrně přiložila lžící ke rtům a způsobila mu bolest. Rychle se syknutím ucuknul.

„Já...já, omlouvám se,“ zašeptala sotva slyšitelně. Plátnem mu jemně oťřela ústa a setřela i trochu krve, která se objevila v prasklince rozbolavělého rtu.

„To nic,“ odpověděl a jazykem se snažil zvlhčit rozpraskaná ústa.

Rozpačitě uchopila lžící a opět se pokusila zraněného nakrmit. Přikládala ji mnohem pečlivěji, pomalu, protože stále polykal s námahou, ale téměř celou misku snědl. Během doby, co ho krmila, nepadlo ani slovo. Když vyprázdnil misku, s uspokojením si povzdychl a usnul.

Měla tak čas se trochu vzpamatovat. Už ani nepočítala, po kolikáté ránu kontroluje, ale zdálo se, že se opravdu zaceluje. Otok kolem zranění byl stále menší a menší, zarudnutí postupně mizelo. Bude mít ošklivou jizvu, to bylo jisté, ale přežil, ač se to zdálo ještě před nějakou dobou nemožné. Spokojeně oddechoval, hlavu mírně na stranu a ústa pootevřená. Vlasy spleené potem měl rozcuchané a kolem pohublého obličeje trčely jako hřebíky. Z několika denního strniště se postupně stával plnovous, což ještě více umocňovalo jeho nezdravou bledost.

Pohledem sjela na jeho ruce. Předloktí porostlá tmavými chloupky, dlaně s dlouhými, štíhlými prsty, které byly na muže jemné, bez mozolů a otlaků. Patrně nikdy nepoznal, co je to práce.

Rychle se odvrátila. Najedla se, trochu poklidila a došla k tůni pro čerstvou vodu. Vyprala ony dvě košile, které používala na ochlazení při horečce, a také se pokoušela vyprat i jeho, roztrženou a zakrvácenou. I přes to, že se snažila až téměř zběsile zbavit se teď už černé zaschlé skvrny, zcela se jí to nepodařilo. Dál zůstávala na bělostném hedvábí jako žalostná památka.

Na chvilku vyšla ven. Nebe se však zatáhlo a začalo hustě pršet. Podle těžkých černých mraků to na krátkou přepřšku nevypadalo. S povzdechem se opět vrátila zpět. Její dosud zaběhnutá rutina byla ta tam.

Aby si ukrátila čas, dala se do čištění druhého zajíce. Když byla se svou prací hotová, napíchla maso na rovný prut zakončený špičkou a dala nad oheň. Co chvíli jej pootočila, aby se nespálilo a rovnoměrně opékalo. Šťáva společně s vypékaným tukem odkapávala do ohně s ostrým zasyčením a na mase se začínala tvořit zlatavá krustička.

Netrvalo dlouho a jeskyní se linula vůně slibující skvělou pečínku.

3.

Ze spánku jej probral příjemný pach opékaného masa. V žaludku mu bolestivě zakručelo, začínal mít opět chuť k jídlu. Cítil se i mnohem lépe. Opatrně pozvedl pravou ruku a přejel si dlaní přes obličej, prsty zajel do vlasů, ale místo aby jimi lehce projely, zadržly se ve změti spletených mastných pramenů. Raději je vytáhl a pomalu sjel k levému rameni, kde nahmatat obvazy a bolestivé místo, které mu stále nedovolovalo začít se více hýbat. Jakýkoli pokus pohnout levačkou vyvolával nepříjemné vlny prudké tepavé bolesti.

Otočil hlavou, aby se ujistil, že není sám.

Pohled mu padl na schoulenou postavu u ohně, dlaně měla složené pod hlavou, kolena přitažená téměř až k bradě, a spala. V třepotajícím se ohni měla její pleť nádhernou zářivou barvu, jemně vykreslené linie nosu a lícních kostí, plné vykrojené rty. Tmavé vlasy svázané do copu, který jí obtáčel jako pnoucí se břečťan.

Zíral na ten obraz jako uhranutý, neschopný odtrhnout pohled, tělo se mu podvědomě celé napjalo, ačkoli pocítil nebývalou lehkost a neznámé příjemné mrazení. Do té doby nikdy nic podobného neviděl. Tak si mohl představovat čistotu a nevinnost. Pojmy pro něj zcela neznámé a nepoznané. Od útlého dětství, pod vedením svého strýce, to byl život plný násilí a nenávisti. Pro něhu a pochopení tam nebylo místo.

Jako by vycítila jeho pohled, otevřela ospale oči a přes plameny na něj zamžourala. Aniž by si to uvědomil, ústa se mu sama stáhla do

úsměvu tak nepatrného, že by se dal lehce zaměnit za pouhé zachvění svalů, ale oči při tom změkly do výrazu, který naprosto změnil jeho tvář. Ze strhaného muže ubitého životem se na prchavý okamžik stal zase chlapcem. Přistihla se, jak ji tím pohledem na okamžik doslova ukotvil a znehybněl.

Jen s námahou přerušila několikerým zamrknáním to zvláštní spojení a posadila se. Aby zakryla rozpaky, přejela si dlaní přes čelo a upravila pramen vlasů, který se vymotal z copu a spadl jí do očí.

Byla na ní vidět vyčerpanost nastrádaná za poslední dny plné bezesných nocí a tísně. Šedomodré oči byly unavené, pod nimi se rýsovaly tmavé stíny, a ztratily něco ze své průzračnosti. Mezi obočím se utvořila vráska starostí a útrap. Potlačila zívnutí a ještě stále ospalýma očima sjela k ohni, kde se na prutu opékalo maso, jenž mělo nyní zlatavou barvu.

Urychleně sáhla po pečínce a důkladně ji zkontrolovala, zda ji nespálila. Měla štěstí, že oheň trochu pohasl a plameny nebyly dostatečně vysoké a nenapáchaly tak žádné škody.

Trochu zajícem pootočila a ještě jej na chvilku dala nad oheň.

„Vůbec nemluvíš,“ pronesl zamýšleně.

To ticho se pro něj stávalo tíživou nepříjemností. Stále více si uvědomoval její až nezvyklou odtažitost, a ve chvílích, kdy si myslela, že ji nepozoruje, vrhala jeho směrem ostrážitě pohledy při každém jeho byť sebenepatrnějším pohybu. Dílem se to jistě dalo přičíst tomu, že se pro ni stal nevítaným vetřelcem, ale pod tím se skrývalo ještě něco, co ho vyvádělo z rovnováhy. Vypadala stále, jako kdyby byla